

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obžalovanej **K. K.**, pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), na neverejnom zasadnutí 10. marca 2011 v Bratislave, o návrhu **na odňatie a prikázanie veci** podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovanej **K. K.**, sp. zn. 1T/63/2008 **sa neodníma Okresnému súdu Topoľčany.**

O d ô v o d n e n i e

Na základe obžaloby Okresnej prokuratúry Topoľčany z 27. mája 2008, č. k. 1 Pv 141/2007-21, podanej 29. mája 2008 na Okresný súd Topoľčany, sa na tomto súde pod sp. zn. 1T/63/2008 vedie trestné stíhanie proti obžalovanej **K. K.**, pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Samosudkyňa Okresného súdu Topoľčany predložila 7. februára 2011 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh, aby táto trestná vec bola Okresnému súdu Topoľčany odňatá a prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Poprad. V návrhu uviedla, že Okresná prokuratúra Topoľčany podala obžalobu na obvinených **K. K.** a **M. K.**, pričom súd vo veci vydal 7. októbra 2009 pod sp. zn. 1T/63/2008 trestný rozkaz, ktorý je vo vzťahu k obvinenému **M. K.** právoplatný a trestné konanie sa tak v súčasnosti vedie len

proti obžalovanej K. K.. Obžalovaná sa však hlavných pojednávanií nezúčastňuje a svoju neúčast' ospravedlňuje tým, že jej zdravotný stav alebo zdravotný stav jej maloletého dieťaťa narodeného X. jej nedovoľuje zúčastniť sa hlavného pojednávania, čo preukazuje lekárskymi správami.

S poukazom na miesto trvalého bydliska obžalovanej (N.), vzdialenosť z tohto miesta do Topoľčian a na rodinnú situáciu obžalovanej preto navrhla, že z hľadiska hospodárnosti a rýchlosti konania by bolo účelnejšie, aby predmetnú trestnú vec obžalovanej K. K. prejednal a rozhodol súd, v obvode ktorého má obžalovaná bydlisko a to Okresný súd Poprad.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený obom okresným súdom (nakoľko ich obvody sa nachádzajú v obvodoch rôznych krajských súdov) po predložení veci preskúmal návrh na odňatie a prikázanie veci a zistil, že tento návrh nie je dôvodný.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Dôležitými dôvodmi v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a a ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci. Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia nezaujatého spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu.

Pri úvahách, či v konkrétnom prípade sú dané dôležité dôvody odňatia a prikázania veci, treba hodnotiť všetky do úvahy prichádzajúce argumenty pre takýto postup a v ich vzájomnej súvislosti. Pritom dôvody na odňatie a prikázanie veci čo do opodstatnenosti a závažnosti musia byť zrovnateľné s významom ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Účelom práva priznaného podľa tohto ustanovenia je zabezpečiť občanovi, aby ochranu jeho právam poskytol sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci,

ktorá má právomoc o veci konať a aby ochranu práva v rámci súdnej moci poskytol sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný (II. ÚS 87/01). Za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce. Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por.

V posudzovanej trestnej veci je návrh na odňatie a prikázanie veci odôvodňovaný záujmom na rýchlom a hospodárnom prejednaní veci, ktoré má podľa návrhu lepšie zabezpečiť súd, v obvode ktorého má obžalovaná bydlisko.

Pri hodnotení danosti dôvodu na odňatie a prikázanie veci a jeho dôležitosti je nutné zohľadniť konkrétne aspekty prípadu v ich vzájomných súvislostiach, čo pri posudzovaní „záujmu na rýchlom a hospodárnom prejednaní veci“ znamená skúmať najmä to, ktorý z dvoch okresných súdov bude s ohľadom na spôsob a rozsah dokazovania navrhnutého procesnými stranami schopný zabezpečiť prejednanie veci hospodárnejšie, pri rešpektovaní všetkých základných zásad trestného konania, najmä zásady vyplývajúcej z ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por. o povinnosti orgánov činných v trestnom konaní postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie.

Najvyšší súd po preskúmaní procesného spisu zistil, že Okresná prokuratúra Topoľčany navrhla na hlavné pojednávanie predvolať a vypočuť piatich svedkov a troch splnomocnených zástupcov poškodených právnických osôb. Obžalovaná K. K. v písomnom odpore proti trestnému rozkazu (č. l. 381 spisu) uviedla, že trvá na vykonaní dokazovania, navrhuje vypočuť „všetkých, ktorí sa podieľali na skutkoch“ a zároveň trvá na vykonaní konfrontácie, ktorá jej bola bezdôvodne zamietnutá vyšetrovateľom.

Pokiaľ ide o splnomocnených zástupcov poškodených právnických osôb, možno s ohľadom na skutočnosť, že poškodení svoje nároky na náhradu škody riadne uplatnili a vyčíslili už v prípravnom konaní a s poukazom na to, že účasť na hlavnom pojednávaní je právom a nie povinnosťou poškodeného, resp. jeho splnomocneného zástupcu, prijať ten záver, že hlavné pojednávanie možno vykonať aj v ich neprítomnosti a o nárokoch poškodených na náhradu škody rozhodnúť v zmysle § 247 ods. 3 Tr. por. na podklade ich návrhov obsiahnutých v procesnom spise.

Uvedenému záveru nasvedčuje i to, že doposiaľ na vytýčených hlavných pojednávaniach sa splnomocnení zástupcovia poškodených právnických osôb ani raz nezúčastnili a vo svojich písomných ospravedlneniach uviedli, že zotrávajú na výpovediach z prípravného konania a žiadajú, aby súd konal v ich neprítomnosti (viď napr. č. I. 354, 402 a 404 spisu).

Odlíšná situácia je však v prípade osôb, ktoré boli priamymi svedkami skutkov uvedených v obžalobnom návrhu. Z týchto svedkov dvaja majú trvalý pobyt v meste T., dvaja bývajú v obciach nachádzajúcich sa v okrese T. a jeden svedok trvale býva v obci, ktorá je v okrese N..

Pokiaľ obidve procesné strany zotrvajú na svojich návrhoch na predvolanie a vypočutie týchto svedkov, bude ich povinnosťou dostaviť sa na hlavné pojednávanie a pravdivo vypovedať o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie, v dôsledku čoho im zároveň vznikne nárok na svedočné. Je zrejmé, že náhrada nevyhnutných výdavkov spojených s cestovaním svedkov na súd vzdialený od miesta ich bydliska viac ako dvesto kilometrov by niekoľkonásobne prevýšila sumu cestovných náhrad v prípade cestovania svedkov na súd v mieste ich bydliska, resp. v rámci okresu. Za daného stavu možno preto vysloviť záver, že v posudzovanej trestnej veci bude môcť trestné konanie hospodárnejšie uskutočniť Okresný súd Topoľčany.

Za toho stavu posudzujúc uvedené okolnosti vo vzájomnej súvislosti s okolnosťami na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. na strane obžalovanej Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci miestne príslušnému súdu a jej prikázanie na konanie a rozhodnutie súdu, v obvode ktorého má obžalovaná bydlisko, preto rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto uznesenia.

Na záver najvyšší súd dodáva, že konajúci okresný súd nevyužil dostupné zákonné opatrenia na zabezpečenie účasti obžalovanej K. K. na hlavnom pojednávaní, nakoľko doposiaľ nepožiadala príslušné orgány o jej predvedenie a hoci sa obžalovaná na ostatné hlavné pojednávanie (17. januára 2011), na ktoré bola predvolaná neustanovila a svoju neprítomnosť riadne neospravedlnila, prípadne jej neuložil poriadkovú pokutu podľa § 70 ods. 1 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 10. marca 2011

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová